

k tomu, že ustanovení § 466 obč. zák. vychází z jiného předpokladu, může věřitel nejprve uplatňovati své osobní právo proti dlužníku a pak pohledávati plné uspokojení ze zastavené věci. V souzeném případě uplatňoval věřitel, žalovaný, své osobní právo proti dlužníku Janu T-ovi, nabytí proti němu exekučního titulu a pohledává nyní uspokojení ze šicího stroje, který mu byl dobrovolně odevzdán Annou T-ovou, majitelkou stroje, do zástavy za dluh jejího muže Jana T-a. Účelem žaloby zástavní jest bezpochyby, aby vlastník zastavené věci zaplatil zástavní dluh. Právě tento účel jest již vyčerpán předchozí žalobou proti osobnímu dlužníkovi s tím výsledkem, že nárok Josefa K-a byl rozsudkem zjištěn. Nemělo by v zákoně opory, kdyby si musel věřitel pro tutéž pohledávku opatřiti druhý exekuční titul proti vlastníku věci dobrovolně zastavené. Nemůže-li vlastník zastavené věci uplatňovati vlastnické právo, nabytí-li držitel ruční zástavy bezelstně od osoby, které ji žalobce sám svěřil do uschování, poněvadž nelze říci, že mu k věci, exekuci stížené, ještě přísluší právo, které exekuci činí nepřípustnou (rozh. nejv. soudu čís. 3685), lze tím méně říci, že vlastníku přísluší ještě takové právo, když sám dal věc dobrovolně do zástavy.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Jest rozeznávati žalobu o uznání práva zástavního, kde platí předpisy §§ 456 a 367 obč. zák., od žaloby směřující k výkonu dobrovolného práva zástavního. V § 461 obč. zák. se uvádí, že může zástavní věřitel, nebyla-li jeho pohledávka včas zaplacená, žádati soudní prodej zástavy podle předpisů soudního řádu. Podle těchto předpisů může se povolití prodej jen jako úkon exekuční. Věřitel zástavní musí tudíž předem své zástavní právo uplatniti žalobou na vlastníka zástavy a teprve na základě rozsudku nebo soudního smíru může vésti exekuci proti vlastníku zástavy (srov. §§ 1, 6 a 7 min. nař. ze dne 19. září 1860, čís. 212 ř. zák., kde je žaloba výslovně předepsána). Rozsudek proti manželu žalobkyně opírá se o právo obligační a nepůsobí proti manželce (žalobkyni). Proti ní musí žalovaný jako zástavní věřitel míti zvláštní rozsudek na základě práva zástavního, čehož však v souzeném případě není. An si žalovaný dosud nevymohl exekuční titul proti žalobkyni ohledně šicího stroje, o nějž jde, nemůže naň vésti exekuci. Rozhodnutí čís. 3685 sb. n. s., na něž se odvolává napadený rozsudek, tu nedopadá, poněvadž nejde o žalobu o uznání práva zástavního.

Čís. 13281.

K vydobytí pohledávky zajištěné vnuceným vkladem zástavního práva může věřitel a jeho knihovní nástupce vésti exekuci na zatíženou nemovitost přímo proti každému, kdo ji nabytí po původním vkladu vykonatelné pohledávky, aniž potřebuje k důkazu svého oprávnění k vedení exekuce další průkazy.

(Rozh. ze dne 10. února 1934, R I 16/34.)

K vydobytí peněžitých pohledávek navrhla vymáhající věřitelka povolení exekuce vnucenou správou dlužníkových nemovitostí zapsaných ve vl. čís. 4, 248, 268 a 392, a opírala exekuční návrh o vklad vykonatelného zástavního práva na ideální polovici nemovitostí. Soud první stolice exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Základem exekučního návrhu musí být exekuční titul podle § 1 ex. ř. Podle § 7 ex. ř. může soud povolit exekuci jen, lze-li z exekučního titulu seznati mimo osobu toho, kdo jest oprávněn a kdo závázán, také předmět, způsob, objem a čas dlužného plnění neb opomenutí. Z tohoto pravidla zákon výjimku nečiní. O návrhu na povolení exekuce je rozhodnouti, pokud zákon neustanovuje jinak, bez předběžného šetření (§§ 3 a 44 ex. ř.) a navrhovatel sám je povinen v žádosti o povolení exekuce dovolati se exekučního titulu a po případě ostatních listin ve smyslu § 9 ex. ř. V souzeném případě však navrhovatelka vůbec neuvedla pro svůj nárok žádný exekuční titul, odvolávajíc se jen na knihovní zápis. Rekursní soud dal řízení doplniti výpisem z pozemkové knihy o nemovitostech, o něž tu jde, avšak ani z něho není zřejmý titul všech vymáhaných pohledávek a číselný jejich souhlas s oněmi, pro něž je zástavní právo vloženo. Ani z návrhu samého nevyplývá nic, co by tento nesouhlas vysvětlovalo. Neměla tedy za těchto nedostatků býti exekuce povolována.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu, pokud jim byla povolena exekuce vnucenou správou polovice nemovitostí zapsaných ve vl. čís. 4, 248, 268 a 392.

Důvody:

Vymáhající věřitelka navrhla povolení exekuce vnucenou správou nemovitostí povinného, zapsaných ve vl. čís. 4, 248, 268 a 392 a opírala tento návrh o vklad vykonatelného práva zástavního pro své pohledávky v exekučním návrhu uvedené na ideální polovici řečených nemovitostí. Zprávou knihovního oddělení soudu exekuci povolujícího byla správnost základu exekučního návrhu potvrzena. Se zřetelem k § 88 ex. ř. poslední odstavec nemusela se vymáhající věřitelka dovolávati exekučního titulu proti povinnému, nynějšímu vlastníku nemovitostí, pokud šlo o jejich ideální polovici zástavním právem pro vykonatelné tyto pohledávky zatíženou a povinným trhovou smlouvou ze dne 18. ledna 1933 nabytou, ježto exekuce může být pro tyto pohledávky vedena na ideální podíl nemovitostí přímo proti každému, kdo jej později — v této věci po původním vkladu vykonatelných pohledávek — nabyl. Avšak vymáhající věřitelka nepotřebovala k důkazu svého oprávnění k vedení exekuce ani další průkazy. Získalať s knihovním postupem vykonatelných pohledávek v pozemkové knize vloženým i veškerá ostatní práva s nimi spojená (§ 1394 obč. zák.) a také právo k vedení exekuce podle § 88 odst. 3 ex. ř. proti povinnému. Návrh na povolení exekuce měl proto veškeré náležitosti § 54 čís. 1—3 ex. ř., pokud šlo o podíl nemovitostí, jehož nabyl povinný trhovou smlouvou z 18. ledna 1933, a zejména byl i ve shodě se stavem pozemkové knihy určen rozsah vymáhaného plnění, jak vyžaduje § 7 ex. ř.